

ח' סיון תשפ"ה

לכבוד:

מנהל/ות התיכונים

מנהל/ות החטיבות העליונות

רכזים/ות ומורים/ות בחטיבה העליונה

תוכנית: מתווה לקורס "מבוא ללימודי תקשורת" מקצוע: מדיה (תקשורת)

האוניברסיטה הפתוחה - סמסטר ראשון בתיכון[1]

[קישור למצגת מפגש](#)

[מצגת הסבר לתכנית](#)

רקע

משרד החינוך גאה להציג תוכנית חדשנית ופורצת דרך המאפשרת לתלמידי תיכון להתחיל את דרכם האקדמית כבר במהלך לימודי התיכון. התוכנית, "סמסטר ראשון כבר בתיכון", מהווה צעד משמעותי בגישור בין החינוך התיכוני להשכלה הגבוהה. במסגרת התוכנית, תלמידי התיכון יכולים ללמוד קורסים אקדמיים מקוונים המוכרים כחלק מתוכנית הלימודים שלהם ומקנים להם נקודות זכות אקדמיות. הלמידה מתבצעת בהנחיית מורי בית הספר, אשר עוברים הכשרה מיוחדת בליווי המוסדות האקדמיים השותפים. החדשנות בתוכנית באה לידי ביטוי במספר היבטים מרכזיים. ראשית, היא מנגישה את ההשכלה הגבוהה לכלל התלמידים, תוך שימת דגש מיוחד על הפריפריה החברתית והגיאוגרפית. שנית, היא מאפשרת לתלמידים להתנסות בשיטות למידה חדשניות ועדכניות, המותאמות למאה ה-21. ולבסוף, היא מקצרת את משך הזמן הנדרש להשלמת תואר אקדמי בעתיד.

רציונל

התוכנית החדשה היא נדבך נוסף בתפיסת תחום הדעת **תקשורת המונים** בכלל ובחטיבה העליונה בפרט. על פי תוכנית הלימודים **בתקשורת המונים** לחינוך העל-יסודי. תוכנית **סמסטר ראשון בתיכון** מאפשרת ללמד את הקורס האקדמי בשיעורי תקשורת המונים בכיתה על-ידי המורה בתחום הדעת ועל-פי מערכת השעות, וכך הציון בקורס האקדמי יהיה רכיב בציון הבגרות במקצוע וגם יקנה לו 6 נקודות זכות אקדמיות (נק"ז).

ציון	התוכנית ה"רגילה"	סמסטר ראשון בתיכון
50% עיוני פנימי	30% ציון פנימי, בית-ספרי 20% ציון מבחן מפמ"ר	30% ציון פנימי, בית-ספרי (יוד שפה ומציאות) 20% הקורס האקדמי + 10 נקודות בונים לציון הסופי למסיימים בהצלחה

חלוקת שעות: 4 שעות שבועיות - "מבוא ללימודי תקשורת" - האוניברסיטה הפתוחה

(לפירוט אודות פרק הזמן שבו נשמרות נקודות זכות במסגרת התוכנית)

מבנה הלמידה

"מבוא ללימודי תקשורת" הינו קורס אקדמי, בחסות וליווי "האוניברסיטה הפתוחה", משולב דיגיטל, שיועבר בבתי הספר על ידי המורים לתקשורת בבתי הספר.

המורה המיועד ללמד יחידת לימוד זו יעבור הכשרה של "האוניברסיטה הפתוחה" במהלך חופשת הקיץ תשפ"ה ושנת הלימודים תשפ"ו.
הקורס ממיר חלק מחובת ההיבחנות במבחן הבגרות/מבחן מפמ"ר, הינו קורס אקדמי ויהווה חלופה למבחן המפמ"ר בתחום הדעת "תקשורת ודמוקרטיה".
התוכנית הינה תוכנית בחירה ותעמוד לבחירת בתי הספר ושכבת הגיל. התוכנית משלבת בין לימודים עיוניים והתנסות מעשית ונלמדת במשך שנת לימודים אחת, בכיתה יא.
תוכנית הלמידה הינה תוכנית לימודים המבוססת על מתווה אותו פיתחה האוניברסיטה הפתוחה ומחולק לחמישה פרקים.

שער 1: מבוא ובסיס תיאורטי

שער 2: מדיה חדשים וגלובליזציה

שער 3: מוסד התקשורת וארגוני התקשורת

שער 4: קהל תקשורת

שער 5: השפעות התקשורת

הלמידה תתנהל בבתי הספר כחלק ממערכת השעות במהלך שנת הלימודים תשפ"ו עד מועד בחינת הבגרות (בחודש אפריל). הבחינה תתקיים באחד ממתקני האוניברסיטה הפתוחה בסמוך לבית הספר.

התכנים

התכנים של הקורס שפותח על-ידי "האוניברסיטה הפתוחה" עברו התאמה לצרכים הייחודיים של תלמידי התיכון, כאשר הקורס הסמסטריאלי הקיים יותאם למסגרת בית ספרית. ההתאמות הללו יאפשרו לתלמידי כיתה הטרונגית ממוצעת במערכת החינוך לעמוד בהצלחה באתגר האקדמי של התוכנית כולל תלמידי אגף שח"ר.

תפקיד המורה

המורה המלמד את תכנית הלימודים האקדמית יעבור הכשרה החל מחודש יולי 2025 ובמהלך שנה"ל תשפ"ו במתקני האוניברסיטה הפתוחה. הלמידה הינה היברידית, 4 מפגשים פנים מול פנים. המורה יקבל גישה מלאה לאתר הקורס ולתכנון, ערכות מלאות הכוללות מערכי שיעור, מגוון תרגילים וחומרי העשרה.

הערכה

במהלך שנת הלימודים על המורה המלמד לבדוק שלוש מטלות שאותן יקבל מ"האוניברסיטה הפתוחה". המבחן המסכם יבדק ע"י האוניברסיטה הפתוחה. ניתן יהיה להוסיף מטלות שיכתבו ע"י המורה.

למה התוכנית כדאית לתלמידים?

- התלמידים זכאים להכרה אקדמית (אקרדיטציה) על לימודיהם 6 נקודות זכות (נק"ז).
- תלמידי התוכנית יקבלו בוגוס לציון הקורס (10 נק') שזה יומר לציון בתעודת הבגרות.
- התלמידים בקורס הם במעמד סטודנט של המוסד האקדמי ומקבלים תעודת סטודנט. בעבור התלמידים יש בזה התנסות מעצימה כשלעצמה.

למה התוכנית כדאית למורים?

- המורים יקבלו הכשרה ייעודית להנחיית הקורס, שתוכר גם לצורך גמול.
- המורים המלמדים יקבלו גמול הגשה לבגרות 0.7 בכיתה י"א.
- המורים ייהנו מחומרי הוראה מקצועיים, הכוללים מערכי שיעור, מצגות, תרגילים ועוד, שיהפכו את מלאכת ההוראה קלה יותר.
- המורים יזכו להוביל את תלמידיהם בתוכנית ייחודית ראשונה מסוגה בישראל.

שנת תשפ"ו

אנו מזמינים את כלל בתי הספר להצטרף לתכנית בשנה"ל תשפ"ו. אין חובה שכל כיתות השכבה יצטרפו, ובהחלט אפשר לצרף בשלב זה רק כיתה אחת מבית הספר או כיתה אחת לכל מורה, לבחירת בית הספר.

כרשת ביטחון, בסוף שנת הלימודים לאחר קבלת ציון המבחן המסכם של האוניברסיטה תהיה אפשרות לתלמידים שלא הצליחו במבחן האוניברסיטאי, לגשת בסוף כיתה י"ב למבחן המסכם של המפמ"ר.

במידה ויהיו תלמידים לאורך שנה"ל שלא יגלו רצינות ומסוגלות, הם לא יבחנו במבחן המסכם של האוניברסיטה הפתוחה ויגשו להיבחן במבחן המפמ"ר המסכם. התלמידים בעלי ההתאמות לבגרות יהיו זכאים לאותן ההקלות.

מפגש השתלמות ראשון יתקיים ביום ראשון, ה- 29 ביוני, 2025 ב"אוניברסיטה הפתוחה" ברעננה. פרטים נוספים בהמשך.

**הרישום לתכנית פתוח עד יום ראשון, ה- 8 ביוני, 2025.
תוצאות ההרשמה יתפרסמו ביום שני, ה- 16 ביוני, 2025.**

בכל שאלה נוספת אפשר לפנות לח"מ או למדריכים/ות במחוזות.

בכבוד רב,

ד"ר איבנה רטנר

מפמ"ר קולנוע ומדיה

העתקים:

ד"ר טלי יניב, יושבת ראש המזכירות הפדגוגית
נרית כץ, מנהלת אגף אקדמיזציה ולמידה דיגיטלית

[1] למשרד החינוך שמורה הזכות לעדכן פרטים הנוגעים למתווה התוכנית, למבנה ולתכנים ככל שיידרשו וככל שיימצא לנכון. כל עדכון שכזה יוצג מראש למורים שילמדו בתוכנית.